

Τα στρατόκαυλα μαρς των παρελάσεων

του Γιώργου Κτενά

Σταχυολογώντας απόψεις τολμηρών διανοητών, συναντάμε το σχολείο ως μια από τις υποχρεωτικές συνθήκες για την ηγεμονία του Κράτους. Η κάθετη μορφή οργάνωσης και οι εξουσιαστικές σχέσεις που συγκροτούν τη μαθησιακή προσέγγιση στα σχολεία, ταυτίζονται με τον εκπαιδευτικό ζουρλομανδύα. Αποτυπώνοντας την πρώτη μορφή διακρίσεων, ενδεδυμένες με το πέπλο δασκάλου-μαθητή. Αν και αποτελούν ξεκάθαρο προθάλαμο των μετασχολικών κοινωνικών διακρίσεων.

Κι εδώ θα μπορούσαν να ανιχνευτούν πεδία διαφορετικής μορφωτικής εκπαίδευσης, όπως είναι για παράδειγμα η δωρεάν είσοδος σε εναλλακτικές πηγές μάθησης (θέατρα, κινηματογράφους, μουσεία κ.α.), ως δια βίου εμπειρία η οποία αποτελεί καθιερωμένη κοινωνική πρακτική. Μακριά από το τρίπτυχο Πατρίδα-Θρησκεία-Οικογένεια που έχει γεμίσει με αίμα και βία την ανθρωπότητα και ενθαρρύνει την κοινωνική αποβλάκωση και τον κυνισμό.

Για τον Χάμπερμας οι καθιερωμένες ιδέες αποτελούν τον πρώτο μηχανισμό ανάγνωσης της πραγματικότητας, παράγοντας και αναπαράγοντας τις κοινωνικές ανισότητες. Με το σχολείο να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο καθώς λειτουργεί, τελικά, ως μηχανισμός καταστολής των ελεύθερων ιδεών. Ήδη από τον 18ο αιώνα υπήρξε προσπάθεια επαναπροσέγγισης της παιδαγωγικής πρακτικής, μέσω του παραγκωνισμού τού θρησκευτικού δογματισμού (για αιώνες η φιλοσοφία λειτούργησε ως θεραπαινίδα της θρησκείας) που έφερε, παράλληλα, στο προσκήνιο τη διαλλεκτική φύσης-ανθρώπου. Απέναντι στη στείρα αποστήθηση και τις πειθαρχίες που αυτή επιβάλλει, υπήρξε η μορφή της εκπαίδευσης που επεδίωξε την άρση του διαχωρισμού διανοητή-χειρώνακτα. Μια διαφορετικού τύπου εκπαίδευση όχι για την κοινωνία, αλλά παρέα με την

κοινωνία στο σύνολό της, με τελικό σκοπό την ίδια την κοινωνική απελευθέρωση. Πώς θα μπορούσε να υπάρξει αυτή η κοινωνική απελευθέρωση σήμερα; Εδώ θα μπορούσε να φανεί χρήσιμη η κεκτημένη γνώση από τις μελέτες του Ράιχ, καθώς χρειάζεται πρωτίστως να αλλάξει η χαρακτηριστική των ανθρώπων. Τα επιθετικά χαρακτηριστικά και η αδυναμία λήψης και προσφοράς ηδονής, ταυτίζονται. Για αυτό και ο Χίτλερ είχε μαζί του μεγάλος μέρος της γερμανικής εργατικής τάξης, πλην των καπιταλιστών, καθώς είχε υποτάξει τη σεξουαλικότητά της. Δημιούργησε, δηλαδή, αυταρχικές προσωπικότητες που τις υπέτασσε σε μια γενική αρχή: εκείνη του Φύρερ. Στη *Μαζική Ψυχολογία του Φασισμού* ο Ράιχ αναλύει πώς η μητέρα εξομοιώνεται με το έθνος (που παράλληλα είναι ταυτισμένο με το Κράτος) και ο πατέρας με τον ηγέτη. Με τις στολές και τις παρελάσεις να αποτελούν αφενός νομιμοποιητικό παράγοντα εθνικισμού (μέσω της δημιουργίας ενιαίας Ιδεολογίας), αφετέρου υποκατάστατο σεξουαλικής ικανοποίησης.

Πρέπει να αποκρυσταλλώσουμε ότι τα στρατιωτικά μαρς των μαθητικών παρελάσεων, αναμετρώνται με την ίδια την ανθρώπινη φύση, τη σεξουαλικότητα, την κοινωνική απελευθέρωση. Δημιουργώντας στρατόκαυλους μαθητές της καθημερινότητας, ανυποψίαστα καταπιεσμένους από αφελείς δοξασίες. Με αυστηρή πειθαρχία σε αυθαίρετα εκπαιδευτικά προγράμματα και εθνικιστικού τύπου εκδηλώσεις. Μήπως σε αυτές τις εκδηλώσεις πρέπει να αναζητήσουμε, πρωτίστως, την άκρη του νήματος που οδηγεί στο μαθητικό bullying;

Μαθαίνουμε στα παιδιά να μισούν τη Δευτέρα ήδη από το απόγευμα της Κυριακής. Κάθε Κυριακής. Κι αυτό είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει. Όπως και η συμμετοχή τους στις παρελάσεις, καθώς η βαρβαρότητα δεν μαθαίνει ποτέ καλούς τρόπους. Καταργείται. Και από αυτή τη βαρβαρότητα οφείλουμε να προστατεύσουμε τους μαθητές.